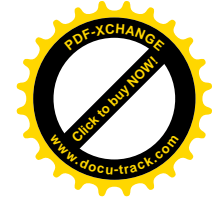

LIBERECKÝ KRAJ
KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
Odbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin

**Analýza rozvojových plánů na období 5 let v ÚSP a DD,
které zřizuje Liberecký kraj**

Úvodní slovo

Vážení,

dovoluji si vám předložit další strategický materiál, který jsme v rámci resortu sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin v letošním roce zpracovali. Dokument navazuje na „Analýzu závěrečných protokolů z hodnocení kvality sociálních služeb, které zřizuje Liberecký kraj“ (2004) předloženou krajským zastupitelům již v minulém volebním období.

Rozvojové plány byly zpracovány vedením domovů podle jednotné struktury odboru sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin Krajského úřadu Libereckého kraje. Obsahují řadu důležitých aktuálních informací o současné situaci poskytování sociálních služeb pro občany Libereckého kraje. Do června roku 2004 byly předloženy řediteli ústavů tzv. první verze rozvojových plánů, v měsících červenci a srpnu proběhlo 19 jednodenních konzultací nad těmito dokumenty a do 30.6.2005 zpracovali ředitelé druhou verzi.

Důležité je zdůraznit, že údaje zpracované v rozvojových plánech nejsou jen pohledy ředitelů ústavů. Konzultacemi s přímou účastí zástupců resortu a externích odborníků, by již řada navrhovaných opatření měla odpovídat plánovanému rozvoji sociálních služeb v celém Libereckém kraji. Rozvojové plány kvality služeb znamenají jasné vymezení poslání služby ve všech zařízeních a obsahují zásadní rozhodnutí o dalším vývoji zařízení.

Cílem analýzy je tyto informace vyhodnotit, porovnat s principy kvality sociálních služeb obsažených v národních standardech a se zásadami sociálního začleňování skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí.

Po vypracování předložené analýzy rozvojových plánů jednotlivých zařízení jsme připraveni zahájit diskusi se všemi zainteresovanými subjekty (obce, města, neziskové organizace, uživatelé služeb) nad vytvářením návrhu optimalizace krajské sítě sociálních služeb v Libereckém kraji. Současně s touto analýzou předkládá resort sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin již také první návrh transformace ústavních zařízení v Libereckém kraji. Očekávám, že v 1. polovině roku 2006 vznikne ucelený materiál, kterým se budou sociální služby v Libereckém kraji ubírat v následujících letech.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří se na zpracování těchto materiálů podíleli a pevně věřím, že jejich postupné naplňování v každodenním životě bude dostatečným důkazem toho, že tato práce nebyla zbytečná.

MUDr. Hana Králíčková
členka rady
pověřená vedením resortu sociálních věcí,
bezpečnosti a problematiky menšin

Analýza rozvojových plánů na období 5 let v ÚSP a DD, které zřizuje Liberecký kraj

Obsah

Úvod.....	str. 2
1. kapitola – analýza rozvojových plánů zařízení pro seniory.....	str. 2
A. Uživatelé.....	str. 2
A.1 Počet a věková struktura uživatelů DD zřizovaných Libereckým krajem	str. 3
A.2 Potřeba podpory u uživatelů DD zřizovaných Libereckým krajem.....	str. 4
B. Personální zabezpečení.....	str. 7
B.1 Počty pracovníků.....	str. 7
C. Provozní zabezpečení.....	str. 10
C.1 Analýza současných podmínek k životu.....	str. 10
C.2 Soukromí a intimita.....	str. 12
2. kapitola – analýza rozvojových plánů zařízení pro občany se zdravotním postižením....	str. 14
A. Uživatelé.....	str. 14
A.1 Počet a věková struktura uživatelů ÚSP zřizovaných Libereckým krajem	str. 14
A.2 Potřeba podpory u uživatelů ÚSP zřizovaných Libereckým krajem.....	str. 15
B. Personální zabezpečení.....	str. 17
B.1 Počty pracovníků.....	str. 17
C. Provozní zabezpečení.....	str. 18
C.1 Analýza současných podmínek k životu, soukromí, intimita.....	str. 18

Úvod

V I. pololetí r. 2005 byly dokončeny rozvojové plány na období 5 let v ÚSP, které přímo zřizuje Liberecký kraj. Rozvojové plány byly zpracovány vedením domovů podle jednotného zadání (struktury) Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Libereckého kraje. Obsahují řadu důležitých aktuálních informací o současné situaci poskytování sociálních služeb pro občany Libereckého kraje. Důležité je zdůraznit, že údaje, které jsou v rozvojových plánech zpracovány jsou pohledy ředitelů ústavů. Jejich návrhy na řešení konkrétních situací vychází z jejich přesvědčení a konkrétního pohledu na „jejich ústav“ a nemusí tedy vždy odpovídat plánovanému rozvoji sociálních služeb v celém Libereckém kraji. Při zpracování rozvojových plánů samotnými zařízeními bylo počítáno s podporou vlastní invence vedení zařízení s výhledem do budoucna. Vedení jednotlivých zařízení a pracovníci v přímé práci s uživateli jsou důležitým pomocníkem při transformaci ústavních služeb.

Cílem analýzy je tyto informace vyhodnotit, porovnat s principy kvality sociálních služeb obsažených v národních standardech¹ a se zásadami sociálního začleňování² skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí.

1. kapitola – analýza rozvojových plánů zařízení pro seniory

Obsahem 1. kapitoly je rozbor osmi rozvojových plánů domovů důchodců.

A. UŽIVATELÉ

Tato část analýzy je zaměřena na uživatele, kteří v současné době bydlí v domovech důchodců. V souladu s požadavky Standardů kvality sociálních služeb (MPSV, 2002), musí každé zařízení definovat cílové skupiny, tj. skupiny osob, pro které budou služby poskytovány. Domovy důchodců jsou určeny především pro staré občany, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a kteří pro trvalé změny zdravotního stavu potřebují komplexní péči, jež jim nemůže být zajištěna členy jejich rodiny ani pečovatelskou službou nebo jinými službami sociální péče, a dále pro staré občany, kteří toto umístění nezbytně potřebují z jiných vážných důvodů. (citace z vyhl. 182, 1991 Sb.). Dostupnost komplexní péče je v domovech důchodců 24 hodin. Uživateli domovů důchodců by tedy měly být osoby značně závislé na podpoře druhé osoby, kteří nemohou prokazatelně čerpat podporu terénních nebo jiných sociálních služeb a zároveň osoby v důchodovém věku – tedy senioři. Dalším důležitým požadavkem standardů kvality je individualizace péče takovým způsobem, aby podpora poskytované rezidenční služby končila přesně tam, kde začínají zachované schopnosti klienta žít běžným způsobem života.

---

¹ Standardy kvality sociálních služeb, MPSV, 2002.

² Národní akční plán sociálního začleňování České republiky, 2004.

A.1 Počet a věková struktura uživatelů DD zřizovaných Libereckým krajem

Tabulka č. 1A:

Celkový počet uživatelů, kteří jsou umístěni v domovech důchodců, které zřizuje Liberecký kraj, a jejich věkové rozložení (18 – 60 let, nad 60 let) :

Název DD	Počet uživatelů 18 – 60 let	Počet uživatelů nad 60 let	Celkový počet uživatelů
DD Vratislavice nad Nisou	7 (7%)	97 (93%)	104
DD Jindřichovice pod Smrkem	11 (15%)	60 (85%)	71
DD Františkov	4 (2%)	196 (98%)	200
DD Velké Hamry	24 (17%)	115 (82%)	139
DD Rokytnice nad Jizerou	15 (12%)	111 (88%)	126
DD Sloup v Čechách	13(14%)	81(86%)	94
DD Český Dub	6 (4%)	140 (96%)	146 údaje jsou pro zač.roku 2005
DD Jablonec n. Nisou	10 (9%)	100 (91%)	110
Σ	90 (9%)	900 (91%)	990

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v současné době žije v domovech důchodců 90 uživatelů (9%), kteří jsou mladší 60 let a 900 (91 %) uživatelů nad věkovou hranici 60 let. To znamená, že ve stávajících DD je umístěno 90 lidí (9%) v produktivním věku.

Lidé v produktivním věku vyžadují od sociálních služeb jiný způsob podpory, než senioři. Zatímco u seniorů je prioritou v maximální možné míře zachovat jejich dosavadní způsob života, jejich schopnosti a dovednosti, u osob v produktivním věku je naopak prioritou rozvoj schopností a dovedností a podpora těchto osob při vzdělávání, zaměstnání, trávení volného času, podpora jejich partnerských vztahů apod. Umístování této skupiny uživatelů do domovů důchodců může znamenat, že pro tyto osoby nejsou v současné době dostupné odpovídající typy služeb nebo tyto služby nemají dostatečnou kapacitu, není důsledně dodržován postup vyjednávání se zájemcem o služby – tedy není dostatečně zjišťováno, co skutečně člověk v produktivním věku od služby očekává, není definováno, kdo by měl služby domova důchodců využívat, popř. není dostatek informací o možnosti využití jiných služeb a z těchto důvodů končí lidé v produktivním věku v domovech důchodců.

Závěr:

Z uvedeného vyplývá potřeba stanovit a dodržovat kritéria pro přijímání seniorů do rezidenčních zařízení zřizovaných krajem z hlediska věku, připravit plán přechodu uživatelů v produktivním věku do služeb, které budou reagovat na jejich nepříznivou sociálních situaci (jedná se zejména o osoby se zdravotním postižením). Realizace těchto opatření povede k narovnání kapacity jednotlivých zařízení a ke zlepšení životních podmínek uživatelů v seniorském věku. V DD se jedná o 90 lidí. Plán přechodu této skupiny je potřeba naplánovat zvláště v každém zařízení. Je potřeba hledat jiné typy sociálních služeb na krajské úrovni a podporovat rozvoj sociálních služeb na úrovni obcí a měst nebo NNO.

Počet uživatelů DD, kteří jsou zbaveni či omezeni ve způsobilosti k právním úkonům

Další oblastí, která byla analyzována, je počet osob, uživatelů DD, kteří jsou zbavení nebo omezeni ve způsobilosti k právním úkonům a počet těchto uživatelů, u kterých funkci opatrovníka vykonává pracovník nebo DD. Z celkového počtu uživatelů DD je 63 uživatelů (6%) zbaveno nebo omezeno ve způsobilosti k právním úkonům a u 21 uživatelů (2%) z nich je stanoven opatrovníkem pracovník nebo zařízení. Rezidenční služby, které poskytují široké spektrum služeb, mezi kterými je i služba celoročního pobytu se dostávají, vezmou-li na sebe výkon opatrovnictví, do střetu zájmů mezi zařízením a uživatelem.

Závěr :

Počet uživatelů v poslední jmenované kategorii tvoří pouze 2% z celkového počtu uživatelů. Tato skutečnost svědčí o snaze zařízení předcházet střetům zájmu mezi uživateli a zařízením, respektive jeho pracovníky.

A. 2 Potřebnost podpory u uživatelů DD zřizovaných Libereckým krajem

Jedním z klíčových požadavků Standardů kvality sociálních služeb (MPSV, 2002) je, aby sociální služby byly poskytovány na základě zjištěných potřeb podpory jejich uživatelů. Níže uvedené údaje orientačně stanovují přehled o potřebách podpory stávajících uživatelů domovů důchodců zřizovaných Libereckým krajem.

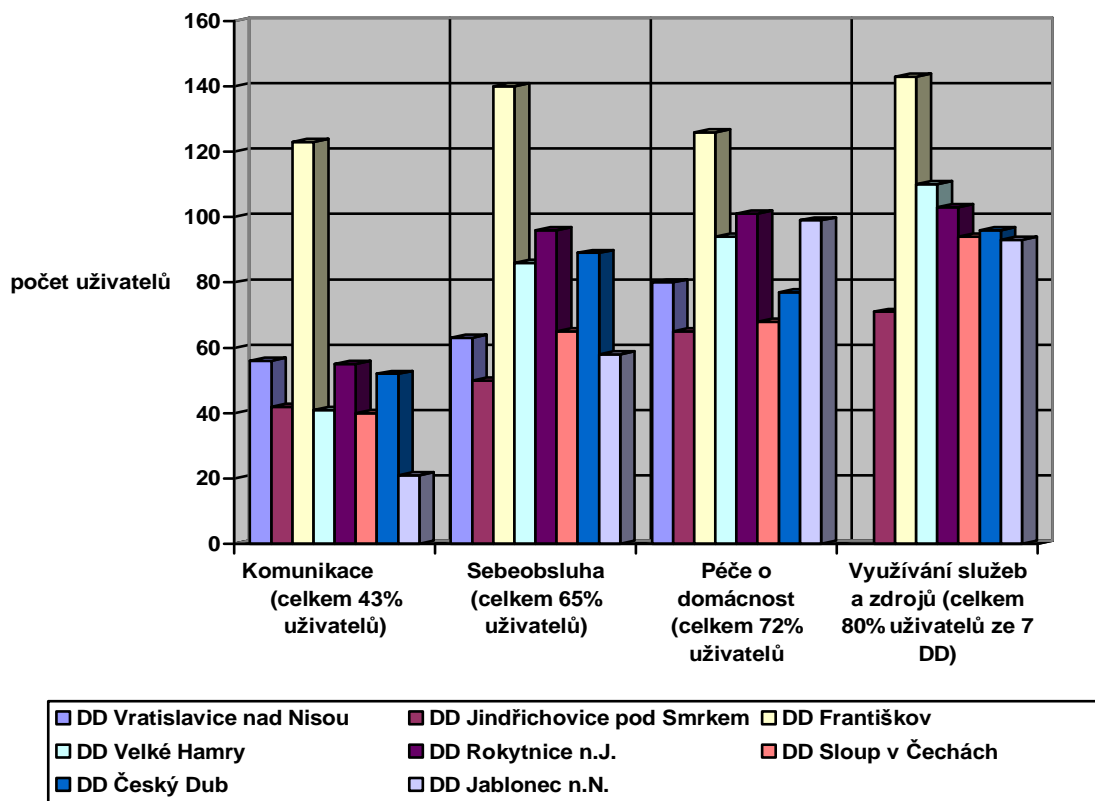
Tabulka č.2A:

Zjištěné potřeby uživatelů v některé z těchto oblastí :

Název DD	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu v oblasti KOMUNIKACE	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu v oblasti SEBEOSLUHY	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu v oblasti PÉČE O DOMÁCNOST	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu v oblasti UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÝCH SLUŽEB A ZDROJŮ
DD Vratislavice nad Nisou	56 (54%)	63 (61%)	80 (77%)	Není uvedeno
DD Jindřichovice pod Smrkem	42 (59%)	50 (70%)	65 (92%)	71 (100%)
DD Františkov	123 (62%)	140 (70%)	126 (63%)	143 (71%)
DD Velké Hamry	41 (29%)	86 (61%)	94 (67%)	110 (79%)
DD Rokytnice nad Jizerou	55 (44%)	96 (76%)	101 (80%)	103 (82%)
DD Sloup v Čechách	40(43%)	65(69%)	68(72%)	94(100%)
DD Český Dub	52 (35%)	89 (61%)	77 (53%)	96(66%)
DD Jablonec n. N.	21 (19%)	58 (53%)	99 (90%)	93 (85%)
Σ	430 (43%)	647 (65%)	710(72%)	710 (80%) – 7 z 8 DD

Graf č.1A:

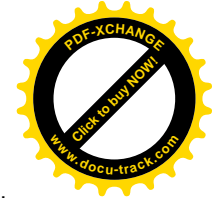
Graf poměrů počtu uživatelů v DD, vzhledem k potřebě podpory v klíčových oblastech :

Z výše uvedeného grafu č.1A a tabulky č.2A vyplývá, že nejvíce uživatelů potřebuje podporu v oblasti využívání veřejných služeb a zdrojů (jedná se více jak 80% uživatelů). Druhou největší potřebou podpory je podpora v péči o domácnost (72% uživatelů DD). Naopak nejméně potřebná je v DD potřeba podpory v oblasti komunikace (43% uživatelů DD) a v oblasti sebe obsluhy potřebuje podporu pouze 65% uživatelů.

Závěr:

V DD jsou zajištěny 24 hodinové komplexní služby, jedná se o zařízení ekonomicky náročná z hlediska jejich provozního zabezpečení. Je tedy předpokladem, že potřeba podpory osob, které budou do těchto zařízení přijaty bude velmi vysoká, a to zejména v oblastech jako je komunikace a sebe obsluha. Mezi osoby, které mají problémy s komunikací patří například osoby s demencí, se smyslovým postižením nebo osoby po mozkové příhodě. Dále by měly být do DD přijímány osoby, které potřebují podporu v oblasti sebeobsluhy. Pobytové služby jsou určeny pro osoby, které již bez trvalé a dostupné podpory při zajištění elementární péče o sebe, jako je zajištění osobní hygieny, oblékání, příjem potravy apod. nejsou schopny existovat s podporou terénních služeb ve svém domácím prostředí. Naopak podpora ve vedení domácnosti a ve využívání veřejných služeb a zdrojů (např. lékař, pošta, nákupy, doprava aj.) by měla být zajištěna úkony pečovatelských služeb. Pečovatelská služba se poskytuje těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby nebo kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou nebo další osobní péči, pokud jim potřebnou péči nemohou poskytovat rodinní příslušníci. (citace z vyhl. 182 /1991 Sb.). Při jejich dobrém fungování by lidé, kteří potřebují podporu v některé z těchto oblastí měli zůstat ve své domácnosti.

Z grafu č.1 je patrné, že v současné době je v domovech důchodců umístěno vysoké procento uživatelů, jejichž podpora by mohla být zajištěna při kvalitním fungování terénních pečovatelských služeb v jejich domácím prostředí. Pro narovnání této situace je nezbytné stanovit jasná kritéria pro přijímání uživatelů do DD z hlediska individuální potřeby podpory zájemců o umístění do tohoto typu rezidenčních služeb.

Následující tabulka č. 3A ukazuje míru potřebné podpory ve výše uvedených oblastech :

Tabulka č.3A:

Název DD	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu v jedné z výše uvedených oblastí	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu ve 2 z výše uvedených oblastí	Počet uživatelů, kteří potřebují podporu ve více než 2 z výše uvedených oblastí	Počet uživatelů zcela závislých na pomoci druhé osoby	Počet uživatelů, kteří by mohli žít s podporou návazných služeb mimo ústavní zařízení / z toho uživatelů, kteří by si přáli žít mimo ústav
DD Vratislavice nad Nisou	9	34	61	Není uvedeno	21 / 7
DD Jindřichovice pod Smrkem	5	15	12	39	11 / 0
DD Františkov	59	98	121	89	57 / 2
DD Velké Hamry	16	35	102	58	9 / 0
DD Rokytnice nad Jizerou	9	9	97	29	11 / 0
DD Sloup v Čechách	10	9	48	27	41 / 27
DD Český Dub	21	32	64	26	3 / 0
DD Jablonec n. Nisou	5	37	41	17	8 / 2
Σ	134 (14%)	269 (27%)	546 (55%)	285 (32% - 7 z 8 DD)	161 (16%) / 38 (4%)

Závěr :

Z analýzy vyplývá, že při pokrytí území Libereckého kraje dostupnými a kvalitními terénními službami by mohlo v současné době, dle mínění pracovníků analyzovaných DD, žít ve své domácnosti celých 161 (16%) obyvatelů DD. 38 z nich by si to již v současné době přálo. První dvě skupiny současných uživatelů DD, kteří potřebují podporu pouze v jedné či ve dvou oblastech (např. při využití veřejných zdrojů a služeb a při péči o domácnost) nepatří do komplexní 24 hodinové služby. V případě uživatelů v produktivním věku je třeba zvážit vhodnost jejich umístění v DD a zavést systém jejich postupné podpory při jejich začleňování do jiného vhodného typu služby. Z tabulky vyplývá, že výstupy z jednotlivých DD jsou velmi rozdílné a závisí na postojích ředitelů zařízení a na tom, do jaké míry je již v zařízení uplatňován individuální přístup. Výsledky je třeba vnímat jako orientační s tím, že některá čísla jsou na té nejnižší úrovni.

Tato část analýzy potvrzuje nutnost stanovit další kritéria pro přijímání do DD, a to z hlediska potřebné podpory. To přispěje k zefektivnění vynakládaných finančních prostředků na pobytové služby a současně ke zkvalitnění života současných i potenciálních uživatelů.

Spolupráce s rodinami uživatelů

V sociálních službách, zejména v Domovech důchodců, je kvalitní poskytnutí podpory seniora často velmi závislé na spolupráci poskytovatele s rodinou. Obecně lze říci, že pokud rodinní příslušníci

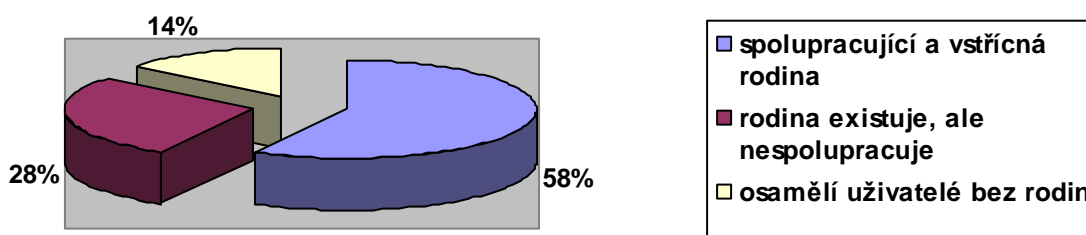

seniora spolupracují s poskytovatelem, navštěvují uživatele v zařízení a spolupodílí se na vyjednávání, plánování a v neposlední řadě i na poskytování služeb, spokojenost seniora se zvyšuje.

Následující graf č.2A ukazuje, že celých 58% uživatelů, 459 z celkového počtu 791, má spolupracující a vstřícné rodinné prostředí. 224 (28%) uživatelů má rodinu, která nespolupracuje a 117 (14%) uživatelů je zcela osamoceno.

Graf č.2A:

Míra spolupráce s rodinami uživatelů

B. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Individuální přístup, bezpečné a odborné služby

Personální zajištění je jednou z klíčových oblastí kvality poskytovaných sociálních služeb. Práce s lidmi v nepříznivé sociální situaci je náročná a je potřeba věnovat náležitou pozornost výběru pracovníků, jejich zaškolování, průběžnému vzdělávání a jejich podpoře. Složení a struktura pracovních týmů se musí odvíjet od složení a potřebné podpory pro uživatele konkrétního zařízení.

B.1 Počty pracovníků

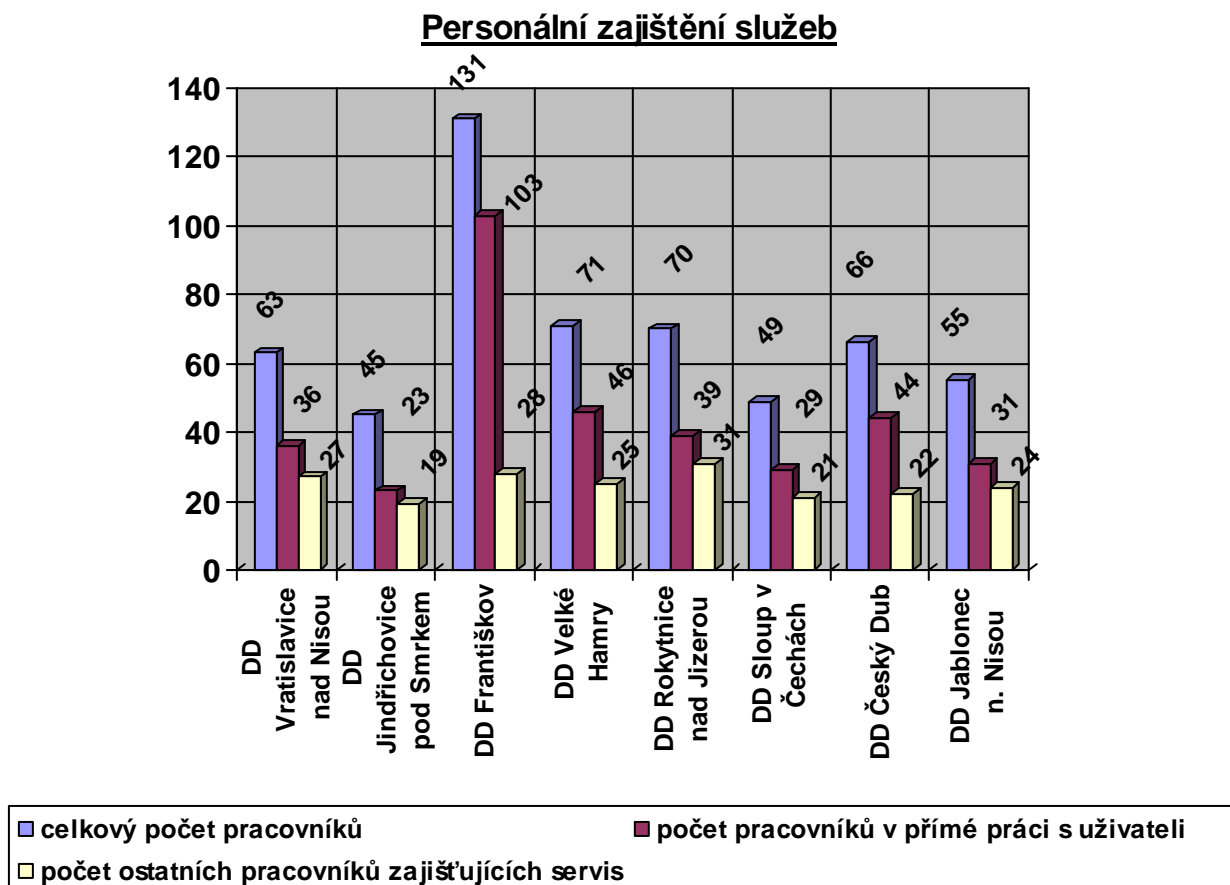
V následující tabulce č.1B jsou uvedeny počty pracovníků v jednotlivých kategoriích rozvojových plánů a poměr počtu uživatelů na 1 pracovníka v jednotlivých zařízeních :

Tabulka č. 1B:

Název DD	Celkový počet pracovníků zařízení	Počet pracovníků, kteří přímo pracují s uživateli	Počet uživatelů na 1 pracovníka v přímé práci	Počet pracovníků, kteří zajišťují servis uživatelům prostřednictvím služeb stravování, úklidu, technického servisu
DD Vratislavice nad Nisou	63	36 (57%)	3,5	27 (43%)
DD Jindřichovice pod Smrkem	45	23 (51%)	3,4	19 (42%)
DD Františkov	131	103 (79%)	1,9	28 (21%)
DD Velké Hamry	71	46 (65%)	3,0	25 (35%)
DD Rokytnice nad Jizerou	70	39 (56%)	3,2	31 (44%)
DD Sloup v Čechách	49	29 (59%)	3,2	20 (41%)
DD Český Dub	66	44 (67%)	4,7	22 (33%)
DD Jablonec n. Nisou	55	31 (56%)	3,5	24 (44%)
Σ	550	351 (64% z celkového počtu pracovníků)	X=3,3	197 (36% z celkového počtu pracovníků)

Poměr počtu pracovníků v přímé práci a pracovníků zajišťujících technický servis
Následující graf č.1B znázorňuje poměry mezi počtem pracovníků, kteří se věnují přímo uživatelům a pracovníkům, kteří zajišťují technický servis v jednotlivých zařízeních vzhledem k celkovému počtu pracovníků v jednotlivých zařízeních.

Graf č.1B:

V 8 domovech důchodců, které jsou zřizovány Libereckým krajem, pracuje celkem 550 pracovníků. 351 z nich, tj. 64% pracovníků pracuje v přímé práci s uživateli služeb.

198 pracovníků, tj. 36% jsou ostatní pracovníci, kteří zajišťují servis prostřednictvím služeb, stravování, úklidu, technického servisu apod.

Průměrný poměr počtu uživatelů na 1 pracovníka v přímé práci s uživatelem je 3,3. Nejlepší poměr je v DD Františkov, kde na 1 pracovníka v přímé práci připadá 1,9 uživatele.

Naopak nejhorší poměr je v DD Český Dub, kde na 1 pracovníka připadá 4,7 uživatele.

V následující tabulce č.2B je uvedeno rozdělení pracovníků v přímé práci s uživateli a počet dobrovolníků v jednotlivých zařízeních :

Tabulka č.2B:

Název DD	Počet pracovníků, kteří zajišťují systematickou spolupráci s rodinou uživateli	Počet pracovníků/ vzdělání, kteří poskytují zdravotní péči	Počet pracovníků, kteří poskytují plošně ošetrovatelské a jiné úkony, vyplývající z denní potřeby uživateli	Počet pracovníků, kteří poskytují systematickou individuální podporu	Počet stálých dobrovolníků / dobrovolníci pomáhající nahodile
DD Vratislavice nad Nisou	6 (10%)	13 SZP 20 PSS (52%)	20 (32%)	13 (21%)	0 / 0
DD Jindřichovice pod Smrkem	1 (2%)	7 SZP 1 SZP+NCO (18%)	25 (56%)	6 (13%)	0 / 10
DD Františkov	4 (2%)	18 SZP (14%)	81 (62%)	5 (4%)	7 / 25
DD Velké Hamry	8 (11%)	17 – (24%)	26 (37%)	42 (32%)	0 / 0
DD Rokytnice nad Jizerou	39 (30%)	12 SZP (17%)	21 (30%)	31 (44%)	0 / 3
DD Sloup v Čechách	4 (8%)	10 SZP (20%)	23 (47%)	20 (41%)	3 / 4
DD Český Dub	6 (9%)	6 SZP+ PSS 11 SZP (26%)	23 (35%)	34 (52%)	0 / 1
DD Jablonec n. Nisou	23 (42%)	1 VO+USO 15 SZP 12 PSS (51%)	31 (56%)	23 (42%)	6 / 4
Σ	91 (17% z celkového počtu pracovníků)	143 (26% z celkového počtu pracovníků)	250 (45% z celkového počtu pracovníků)	174 (32% z celkového počtu pracovníků)	16 / 47

Závěr :

Kvalita sociálních služeb je závislá na jejich personálním zabezpečení. Jeho struktura by měla odpovídat individuálně zjištěným potřebám uživatelů. Poskytování kvalitních, odborných a bezpečných služeb, v souladu s principy Standardů kvality sociálních služeb (MPSV 2002), je založeno na individuální podpoře jejich uživatelů, nikoliv na plošně poskytované péči. Z výše uvedených údajů vyplývá, že 45% pracovníků DD poskytuje plošně ošetrovatelské a jiné úkony. Pracovníků, kteří poskytují v DD systematickou individuální podporu je oproti první skupině pouhých 32%. Je zapotřebí tento poměr změnit ve prospěch pracovníků, poskytujících individuální podporu uživatelům DD. Pro takovou změnu bude třeba zajistit průběžné celoživotní vzdělávání stávajících pracovníků domovů důchodců a navýšení počtu pracovníků v přímé práci s uživateli. Zvýšení počtu pracovníků v jednotlivých DD musí souviset se zaměřením poskytovaných služeb na osoby s vysokou mírou závislosti na pomoci personálu.

C. PROVOZNÍ ZABEZPEČENÍ

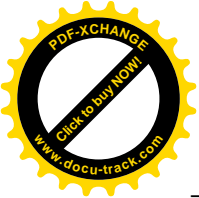
C.1 Analýza současných podmínek k životu

Provozní podmínky pro poskytování služeb velmi úzce souvisí s ochranou základních práv a svobod jejich uživatelů, jak nám je zaručuje Ústava ČR v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o právo každého člověka na soukromí a na lidskou důstojnost. Z těchto důvodů je důležité analyzovat stav provozních podmínek zejména tam, kde je součástí poskytovaných služeb ubytování a zejména tam, kde se jedná o ubytování seniorů, kteří v těchto zařízeních ve velké většině případů svůj život také končí. Následující tabulka 1C obsahuje informace o počtu budov, ve kterých jsou rezidenční služby pro seniory poskytovány a poukazuje na největší problémy, se kterými se poskytovatelé, dle údajů v rozvojových plánech potýkají.

Tabulka 1C:

Název DD	Počet budov sloužících k ubytování uživatelů služeb	Bezbariérovost jednotlivých budov	Nejproblematictější oblasti v provozním zajištění služeb uváděné v Rozvojových plánech
DD Vratislavice nad Nisou	3	Všechny prostory jsou bezbariérové	Žádné problematické oblasti
DD Jindřichovice pod Smrkem	3	2 budovy bezbariérové 1 budova bariérová	Vila Albert : <ul style="list-style-type: none"> • potřeba vybudování vlastního zdroje pitné vody • 2 pokoje, které prostorově nevyhovují jako dvoulůžkové Vila Rozálie : <ul style="list-style-type: none"> • nevyhovující 3NP, kde jsou pokoje vybudovány pomocí sádkartonových příček se špatnou izolací • špatná podlaha, nevyhovující únikové schodiště • špatný stav sprchových koutů a odpadů • nevyhovující systém vytápění • opadávající fasáda, dlažba na terase, plíseň v suterénu Pavilon Daniela : <ul style="list-style-type: none"> • budova stavebně nevyhovuje (pravidelně praská rozvod vody, starými okny zatéká, vlhké základy, nevyhovující žlaby a svody...atd.) • nevyhovující stav kotelny
DD Františkov	3	Všechny prostory jsou bezbariérové	Žádné problematické oblasti
DD Velké Hamry	1	Prostory jsou částečně bezbariérové, vyjma vchodů na balkony a do společných prostor	<ul style="list-style-type: none"> • chybí sociální vybavení na pokojích (nedostatečný počet WC na odděleních B,C,D) • špatný stav oken budovy
DD Rokytnice nad Jizerou	1	Všechny prostory jsou bezbariérové	<ul style="list-style-type: none"> • problematické prostory pro aktivity uživatelů – dílna (chybí bezbariérové WC, zázemí pro personál a jedná se o malé prostory) • Dosluhující vybavení prádelny • Část budovy před rekonstrukcí (nevyhovující malé pokoje, úzké dveře, společná hygienická zařízení)
DD Sloup v Čechách	2	Bezbariérovost zajištěna ve všech prostorech, vyjma patra na oddělení „B“	<ul style="list-style-type: none"> • vícelůžkové průchozí pokoje v hlavní budově zámku • pokoje bez hygienického zázemí (WC, koupelna)
DD Český Dub	2	Hlavní budova částečně bezbariérová – chybí lůžkový výtah Domek - bariérový	<ul style="list-style-type: none"> • nezbytně nutná rekonstrukce Zámeckého křídla – zcela nevyhovující ubytovací podmínky (zapotřebí souhlas památkářů) • poškození dřevěných konstrukčních prvků dřevomorkou • vícelůžkové pokoje
DD Jablonec n. Nisou	3	Zařízení plně bezbariérové	<ul style="list-style-type: none"> • u všech pokojů chybí toalety a sprchové kouty • napojení na městskou kanalizaci • chybějící vyhřívané pojízdné vozíky na rozvoz stravy
Σ	18		

Závěr :

Liberecký kraj zřizuje 8 domovů důchodců v celkem 18 budovách. 1/3 z těchto budov (6 budov – 2 DD) je, dle údajů obsažených v rozvojových plánech, z hlediska provozu zcela bez problematických oblastí. Zcela bezbariérových je 13 budov (72%) z celkového počtu.

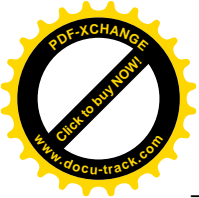
Zajištění bezbariérového prostředí je předpokladem pro to, aby se senioři mohli sami nebo s podporou pohybovat po zařízení i mimo něj a využívat sociální vztahy a veřejné služby v okolí.

C. 2 Soukromí a intimita

Právo na soukromí a lidskou důstojnost je problematické naplnit ve vícelůžkových pokojích. Rovněž problematickou oblastí jsou společná WC a koupelny. Jejich počty v poměru s počty jedno a dvoulůžkových pokojů v jednotlivých zařízeních jsou uvedeny v následující tabulce 2C:

Tabulka 2C:

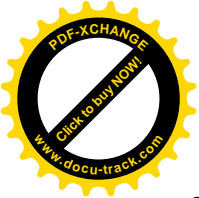
Název DD	Počet jednolůžkových pokojů	Počet dvoulůžkových pokojů	Počet vícelůžkových pokojů	Počet pokojů se samostatným hygienickým zázemím (WC + koupelna) / počet pokojů majících hyg. zázemí pro 2 pokoje	Počet centrálních koupelen, vybavených zvedacím zařízením
DD Vratislavice nad Nisou	24	26	7	39 / 0	5
DD Jindřichovice pod Smrkem	6	22	7	2 / 25	3 (+1 dočasné jako prádelna)
DD Františkov	86	57	0	vždy u jednoho, max. 2 pokojů	6
DD Velké Hamry	0	46	16	14	2
DD Rokytnice nad Jizerou	68	29	0	9 / 56	4
DD Sloup v Čechách	5	21	16	9 / 0	8 jsou bezbariérové, bez van
DD Český Dub	5	21	19	15 / 0	4
DD Jablonec n. Nisou	9	34	10	0 / 0	7
Σ	203 (21% uživatelů z celkového počtu)	256 (x 2 = 512 – 52% uživatelů z celkového počtu)	75 pokojů 3 a více lůžkových		

Závěr : Pokud vyjdeme z předpokladu, že soukromí a intimitu bydlení lze zajistit pouze v jednolůžkovém pokoji, ideálně v bytové jednotce, vyhovující ubytování je poskytováno pouze 203 uživatelům, tj. 21% uživatelů z celkového počtu uživatelů v DD.

52%, tj. 512 uživatelů žije ve dvoulůžkovém pokoji, což je kompromis mezi vyhovujícím jednolůžkovým pokojem a zcela nevhovujícím pokojem 3 a více lůžkovým (jak je uvedeno v jednom RP – soužití na dvoulůžkovém pokoji s cizím člověkem).

275 lidí (28%) žije v současné době v DD v nevhovujících podmínkách na vícelůžkových pokojích (3 a více lůžek). Tato forma bydlení neodpovídá nárokům na bydlení srovnatelné se životem mimo ústav, nelze zde zajistit soukromí, intimitu, ani důstojné podmínky k trvalému životu.

2. kapitola – analýza rozvojových plánů zařízení pro občany se zdravotním postižením

A. UŽIVATELÉ

Z rozvojových plánů vyplývá, že cílové skupiny v jednotlivých zařízeních jsou široké, ne všude je možná podpora uživatelů podle jejich individuálních potřeb. V současné době žijí v ÚSP děti, dospělí i senioři s mentálním i kombinovaným postižením, vyžadující různou míru podpory a různorodé přístupy k naplňování jejich potřeb. Rovněž počty uživatelů žijících v institucích často nemohou plně zabezpečit individuální přístup pracovníků a právo na volný pohyb, právo na soukromí, přístup ke vzdělávání v běžných školách, přístup k zaměstnání. Velký počet uživatelů v zařízení neumožňuje naplňování standardů kvality. Tyto instituce nesměřují k naplnění obecného cíle sociálních služeb – umožnit uživatelům využívat místního společenství a žít běžný život srovnatelný se životem vrstevníka. Proto v některých těchto institucích, které nebudou moci z důvodu velké kapacity plnit standardy kvality, bude nutné přijmout transformační opatření.

V ústavech, tak jak nyní uživatelé žijí, nemohou dostatečně uplatňovat své schopnosti a dovednosti, jak by tomu mohlo být v běžném životě. Schopnost a přirozenou potřebu se pohybovat ve společnosti (samostatně nebo s podporou asistenta) při cestě do práce, chráněných dílen, stacionářů, odpoledne cestou domů. Potřebu oddělit svůj pracovní a soukromý život a opravdu si užívat svého domova. Potřebu nebyť vnímán jako příslušník skupiny, ale jako soused a pracovník. Pro nás tak samozřejmé věci každodenního života jsou pro většinu lidí žijících ve velkých zařízeních na okrajích obce, či na samotě nedostupnou záležitostí.

A.1 Počet a věková struktura uživatelů v jednotlivých zařízeních pro osoby se zdravotním postižením

Tabulka č. 1A

<i>Jedličkův ústav</i>	225
<i>Nová Ves</i>	20
<i>Hodkovice nad Mohelkou</i>	43
<i>Liberec – Zeyerova</i>	34
<i>Raspenava</i>	29
<i>Jablonec nad Nisou</i>	52
<i>Tereza Semily</i>	36
<i>Mařenice</i>	61
<i>Jestřebí</i>	85
<i>Linda</i>	16
<i>Česká Lípa</i>	23
<i>Počet uživatelů ve všech ÚSP</i>	624

Věkové složení uživatelů žijících v ÚSP je různé, tab. č. 2A ukazuje počet v různých věkových kategoriích

Tabulka č. 2A

<i>Celkem uživatelů</i>	624	100 %
<i>Do 18 let</i>	295	47%
<i>18 – 60 let</i>	285	46%
<i>Nad 60 let</i>	18	3%

Z uvedené tabulky vyplývá, že 47 % uživatelů žijících v ÚSP je ve věku do 18 let a 46 % v produktivním věku. Zhruba polovina uživatelů žijících v institucích je tedy ve věku, kdy na rozvoj jejich osobnosti má velký vliv prostředí, ve kterém žijí, potřebují individuální přístup, možnost vzdělání v běžných školách, vhodné prostorové podmínky s právem na soukromí. U uživatelů v produktivním věku potom záleží na realizaci těchto lidí v zaměstnání, na možnosti výběru domova a života podle svého rozhodnutí a přání. V zařízeních s velkou kapacitou uživatelů není zaručen individuální přístup a respekt k vlastnímu rozhodování uživatelů o svém životě.

Věkové složení uživatelů v ÚSP je velmi široké a při plánování sociálních služeb u jednotlivých poskytovatelů bude obzvláště záležet na stanovení jasné cílové skupiny a pojmenování konkrétní nabídky služeb pro konkrétní cílovou skupinu.

Vážným problémem vyplývajícím z rozboru cílových skupin sledovaných zařízení jsou zařízení určena pouze pro ženy, což jsou Mařenice a Jestřebí. Celkem 144 žen žije léta pouze v ženském prostředí. Transformace těchto dvou zařízení vzhledem k výše uvedenému je nezbytně nutná.

V zařízení Tereza je velmi široká cílová skupina, v rámci transformace je třeba počítat s jistými změnami.

Raspenava – z rozvojového plánu vyplývá potřeba změnit hranici věku u cílové skupiny uživatelů
Zeyerova – vytvoření nové cílové skupiny – asistenční služby v rodině.

Jednotlivé cílové skupiny, které jsou v každém ze zařízení jsou velmi široké vzhledem k nutným podporám u uživatelů. Na druhé straně zařízení, kde jsou jenom ženy je v současné době tak úzká cílová skupina, která sebou přináší hrubé porušování práv uživatelů. Transformace cílových skupin by měla být v součinnosti s komunitním plánem Libereckého kraje a vytvořenou Přechodovou pracovní skupinou v jednotlivých zařízeních.

A.2 Potřebnost podpory u uživatelů ÚSP zřizovaných Libereckým krajem

Ze Standardů kvality pro poskytování sociální služby vyplývá, že je nezbytné poskytovat službu podle zjištěných potřeb u uživatelů. Ve struktuře rozvojových plánů byly stanoveny oblasti základních lidských potřeb, které musí kvalitní poskytovatel dobře znát u každého svého uživatele. V některých zařízeních není ještě běžnou praxí zjišťování těchto potřeb. Obzvláště u uživatelů s kombinovaným postižením nebo uživatelů, kteří nekomunikují verbálně není bez odborného vzdělání tyto potřeby systematicky zjišťovat snadné. Problematické je také vyčíslení počtu uživatelů, kteří by mohli a chtěli žít mimo ústav s nějakou podporou. Většina uživatelů žijí v současných zařízeních dlouhá léta. Není jednoduché pro pracovníky, kteří jsou s nimi sžití v každodenním životě určit, kdo podle nich by mohl žít mimo zařízení, když ani neměli možnost poznat, co to obnáší. Také vyjádřená potřeba konkrétních uživatelů žít mimo ústav často není relevantní, protože si neměli možnost zažít, jaký ten život je a tudíž vyjadřují často spokojenost s tím, jak žijí. To ještě neznamená, že by to nedokázali. Dá se tedy předpokládat, že čísla uvedená v těchto oblastech by byla ve skutečnosti vyšší. Proto velký úkol při transformaci sociálních služeb je seznámit jednotlivé uživatele s životem mimo ústavní zdi. To bude velmi těžký úkol, obzvláště pro pracovníky ústavů, kteří budou muset přijmout svou změnu v myšlení, v respektu práva na vlastní život jejich uživatelů.

Potřebnou podporu zjišťovali pracovníci v těchto oblastech :

- § *komunikace*
- § *sebeobsluha*
- § *péče o domácnost*
- § ***užívání veřejných míst, služeb a zdrojů***
- § *práce*

Tabulka č. 3A

<i>Celkem uživatelů</i>	624	100%
<i>Podpora v 1 z oblastí</i>	173	28 %
<i>Podpora ve 2 z oblastí</i>	204	33%
<i>Více jak 2 oblasti</i>	233	37%
<i>Uživatelé zcela závislí na pomoci druhé osoby</i>	133	21 %
<i>Mohli by žít mimo ústav s podporou</i>	62	10 %
<i>Chtěli by žít mimo ústav</i>	51	8 %

V uvedené tabulce vidíme, že podporu jenom v jedné oblasti potřebuje 28 % uživatelů, podporu ve dvou z oblastí potřebuje 33 % uživatelů. Počet těchto uživatelů je celkem vyrovnaný, jedná se o uživatele, kteří by mohli žít v chráněném bydlení, skupinovém nebo individuálním s určitou podporou v té oblasti, ve které potřebují.

Podporu ve více jak dvou oblastech potřebuje 37% a uživatelů; těch, kteří jsou zcela závislí na podpoře druhé osoby je 21 %. Jedná se především o uživatele s kombinovaným a těžkým postižením s výraznou potřebou podpory. Tito uživatelé by byli vhodnými adepty pro skupinové bydlení v rámci jedné domácnosti pro max. 5 – 7 osob.

Žít mimo ústav s podporou by mohlo (podle pracovníků zařízení) 10 % a uživatelé, kteří sami sdělili pracovníkům, že by chtěli žít mimo instituci je 8 %. Počet těchto zájemců o bydlení mimo ústav by se jistě zvýšil v závislosti na systematické přípravě a individuální práci s jednotlivými uživateli v ÚSP. Tito uživatelé by byli adepty na chráněné bydlení v samostatných bytech v běžném prostředí pro max. 1 – 4 osoby.

Z uvedených čísel vyplývá, že minimálně 18 % osob žijících v ústavech sociální péče by mohlo při zajištění návazných služeb žít běžným způsobem života v domácnostech s asistenční službou nebo v chráněných bytech, kde by jim byla zajištěna asistence podle jejich individuálních potřeb.

Asistence v chráněném bydlení vychází z individuálních potřeb jednotlivých osob a profesionálního přístupu jednotlivých pracovníků při zjišťování těchto potřeb.

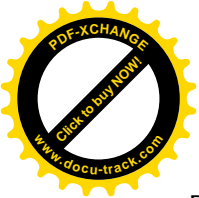
Zjišťování míry spolupráce s rodinami uživatelů

Tabulka č. 4A

<i>Celkem uživatelů</i>	624	100%
<i>Vstřícné, spolupracující rodiny</i>	318	51 %
<i>Rodina nespolupracuje</i>	161	26 %
<i>Nemají rodinu</i>	61	10 %

Jak je vidět z tabulky, polovina uživatelů, kteří žijí v ÚSP mají vstřícné, spolupracující prostředí. Při transformaci ústavních služeb budou muset být tyto rodiny informovány, bude nutné s nimi pracovat a obeznámit je s nabídkou nově vznikajících služeb a bydlení. Při vzniku návazných služeb, např. asistenčních, budou chtít některé rodiny své děti zpátky domů. Do budoucna bude posláze ubývat zájemců o ústavní péči hlavně v rodinách s kombinovaně či mentálně postiženými dětmi.

U uživatelů, kteří nemají rodinu bude kladen důraz na velmi pečlivou práci klíčových pracovníků. Na jejich individuální práci bude záležet proces přechodu těchto uživatelů do jiného bydlení.

B. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

B.1 Počty pracovníků

Personální zajištění služby, rozdělení podle náplně práce jednotlivých pracovníků

Tabulka č. 1B

Celkem pracovníků	342	100%
Přímo pracují s uživateli	231	68 %
Technický servis, stravování	86	25 %
Spolupráce s rodinami	34	10 %
Zdravotní péče	54	16 %
Plošně ošetrovatelské úkony	94	27 %
Individuální podpora	144	42 %
dobrovolníci	18	5 %

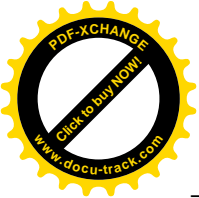
Počet pracovníků, kteří pracují v přímé práci s uživateli je 68 %. Zbýlých 33 % pracovníků zabezpečuje technický servis, stravování, správce budov, zdravotní péče, ošetrovatelská péče atd. Všechno tento technický a zdravotní servis je nutný z hlediska zařízení s velkou kapacitou uživatelů a prostorově velkých budov. Tato zařízení vyžadují daleko větší technické zázemí i více finančních prostředků. Směrem k velkému počtu uživatelů zase nemohou být služby poskytovány individuálně vzhledem k nepříznivému poměru pracovníků na jednoho uživatele, viz Tabulka č. 6

Poměr pracovníků v přímé práci k uživatelům

Tabulka č. 2B

Jedličkův ústav	2,8
Nová Ves	0,47
Boskovice	18/43
Zeyerova	Rozděleno podle času je to různé
Raspenava	21/29
Jablonec	Rozvojový plán nebyl
Tereza	Neuvedeno 24/35, 2,5
Mařenice	1 : 3,15
Jestřebí	30/84 = 0,357
Lindava	13/16
Česká Lípa	1 : 3

Z uvedeného počtu pracovníků, kteří zajišťují servis pro fungování zařízení vyplývá, že je třeba zvýšit počet pracovníků v přímé práci s uživateli. Služby chráněného a skupinového bydlení, které by vznikly po transformaci, jsou schopné zajistit individuální přístup k uživatelům a nepotřebují pro své fungování takové technické zázemí ani zdravotní personál. Jsou schopny využívat běžně dostupných služeb veřejných, na které mají tito lidé stejný nárok jako ostatní populace. Služby chráněného a skupinového bydlení musí být situovány na běžně dostupných místech v obci (na rozdíl od ústavů umístěných v lese na samotě), jsou dostupné i pro zdravotní služby, jako pro ostatní občany v obci. Také údržba a správa chráněného nebo skupinového bydlení není tak náročná jako budova, kde žije např. 60 lidí.

Z analýzy rozvojových plánů nevyplývá nějaká výrazná změna směrem k počtu pracovníků. Je důležité zdůraznit, že v průběhu transformace by mělo docházet v první fázi k navýšení počtu pracovníků v přímé práci s uživateli, hlavně v období přechodu jednotlivých uživatelů. Zde bude potřeba systematická, individuální podpora hlavně u klientů, kteří žili dlouhá léta v instituci. Jsou to lidé, kteří si v dostatečné míře neuvědomují porušování svých práv a možnost žít srovnatelný život se svými vrstevníky. Tento fakt často ukolébá okolní společnost k jednoduchému řešení a vyvozování pochybností, že nebudou změnu chtít. Jsou to převážně pracovníci zařízení, kteří s uživateli tráví řadu let a jsou to hlavně oni, kteří nejsou o přechodu klientů přesvědčeni. Proto bude v první fázi transformace nutné posílení v těchto dvou zařízeních (Mařenice, Jestřebí) personálu externisty, kteří by se současnými pracovníky pracovali a podpořili je v práci na přechodu uživatelů do kvalitnějších služeb. Vše by mohlo probíhat formou pracovních přechodových skupin lidí, ve kterých by byli lidé důležití pro jednotlivé etapy přechodu.

Neméně významná bude role tzv. klíčového pracovníka. Ten by měl vytvořit s každým uživatelem :

PLÁN PŘECHODU

- § zmapovat dosavadní zkušenosti s bydlením uživatele
- § představa již konkrétního bydlení
- § představy o pracovním či jiném uplatnění v době přes den
- § zapojení do života v okolí
- § představy o trávení volného času v novém bydlišti
- § udržování kontaktu s rodinou, přáteli
- § rizikové situace v novém bydlišti
- § názory nejbližších lidí

Doporučení

Stanovení konkrétních ústavů a počtu klientů, kterých se bude v 1. etapě přechod týkat

- § stanovení jednotlivých etap přechodu, v každé etapě bude vedoucí koordinátor zodpovědný za danou etapu. Spolupráce všech zúčastněných a harmonogram jednotlivých fází přechodu.
- § Vytvoření funkce koordinátor přechodu v rámci transformace ústavů sociální péče
- § Vytvoření pracovní skupiny, která za pomoci externistů a zřizovatele bude pracovat na postupném přechodu jednotlivých uživatelů do kvalitních služeb
- § Oslovení organizace, která by tento přechod zajišťovala

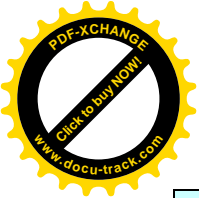
C. Provozní zabezpečení

Zabezpečení kvalitních provozních podmínek pro bydlení uživatelů sociální služby je základní podmínkou kvalitně poskytovaných služeb podle Standardů kvality. Jedná se současně o základní právo člověka na soukromí a na lidskou důstojnost.

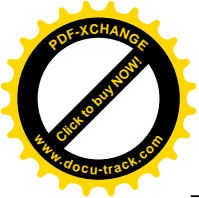
C.1 Analýza současných podmínek k životu, soukromí, intimita

Tabulka č. 1C

Název ÚSP	Počet budov, počet lůžek na pokoji	Barierovost	Problematické oblasti v provozním zajištění služeb
Jedličkův ústav	1 lůž. 4, 2 lůž. 23, 3 lůž. 21		Budova C celoroční, neodpovídá běžným standardům trvalého

			bydlení, není soukromí
Nová Ves	Ložnice – vysoký počet lůžek , 6 ložnic		Záchody neodpovídající, jídelna nedostačující
Hodkovice	5 skupinových bytů v jednom domě, chráněné bydlení – 3 samostatné byty	Barierová budova	
Zeyerova	Dvouposchod'ová vila, montovaná přístavba , zahrada Týdenní pobyt – obývací, 3 ložnice,		Ložnice – nevyhovující počet lůžek , málo soukromí
Raspenava			Nedostatek soukromí při osobní hygieně, společná koupelna i soc. zařízení, malé prostory pro centrum aktivit, omezené prostory pro oddělení samostatně nepohyblivých klientů
Jablonec			
Tereza	Hlavní budova – vícelůžkové pokoje, 3 lůžkové pokoje		Nedostatek soukromí
Mařenice	Celkem 19 pokojů, 3 - 5 lůžk.p. , charakter ubytovny	Není bezbarierové	Minimální soukromí, sociální zařízení je společné, na samotě u lesa
Jestřebí	3 budovy, starý pavilon, nový pavilon, 2 chráněné byty, celkem 23 pokojů.1 lůž. 0, 2 lůž. 2, 3 lůž. – 3, 4 lůž. 9, 6 lůž. 1		Všechny pokoje na pavilonech jsou bez sociálního zařízení, koupelny a toalety jsou společné buď na patře nebo na budově, žádné soukromí, pevný režim
Lindava	Nedostatečný prostor		Málo soukromí, nemožnost oddělení chlapců od dívek, nevhodná lokalita, nedostupnost
Česká Lípa	Dvouposchod'ová, dobře udržovaná budova, zahrada		Prostorové podmínky neodpovídají počtu uživatelů , kteří jsou rozdělení do dvou skupin

Z analýzy zjištěných provozních podmínek v jednotlivých zařízeních vyplývá, že v každém z uvedených zařízení jsou nutné rekonstrukce stávajících objektů, opuštění stávajících objektů, přesun do lépe vyhovujících podmínek, dostavby objektů, hledání nových objektů, nové výstavby pro skupinové bydlení.

Každé zařízení má zpracováno několik variant řešení.

Jako nejzávažnější a nejnutnější řešení se ukazují v dokumentu Rozvojového plánu Mařenice, kde je nevyhnutelná nutnost přestěhování do důstojných prostor pro stávající uživatelky. Zejména z hlediska nevhodné lokality, nemožnosti rekonstrukce stávajícího objektu pro vysoké náklady. V těchto podmínkách žijí uživatelky nedůstojným způsobem života. Druhým zařízením, ve kterém je nutné situaci řešit je Jestřebí. V Rozvojovém plánu je návrh transformace, který je třeba zvážit z hlediska nákladů celé transformace směrem k dosaženému cílovému stavu pro jednotlivé uživatelky.

Celkově lze konstatovat, že ani jedno ze stávajících zařízení neodpovídá prostorově současnému trendu vývoje sociálních služeb při snaze o naplňování kritérií Standardů kvality v sociálních službách odpovídající politice sociálního začleňování EU.

Zpracoval:

JUDr. Ludmila Šlechtová, vedoucí odboru sociálních věcí a problematiky menšin

PaedDr. Jiří Miler, krajský metodik rozvoje sociálních služeb

Mgr. Vladimír Ptáček, vedoucí oddělení služeb sociální péče

Externí spolupracovníci:

PhDr. Jaroslava Sýkorová

PaedDr. Eva Brožová

Jindra Koldínská

V Liberci 1.11.2005